

Poskrbimo za varnost na delovnem mestu in doma

Nezgode in poškodbe pri delu so ena od najpomembnejših ter tudi najbolj in takoj vidnih **posledic neustreznih razmer** ali **odnosa** do področja **varnosti in zdravja na delovnem mestu**. V letu 2016 so slovenski delodajalci prijavili kar **3.296 nezgod pri delu**.

Tudi **dom** in **prosti čas**, ki ju praviloma povezujemo z varnostjo, sproščenostjo in udobjem, sta okolji, v katerih se pojavljajo očitni **dejavniki tveganja** za našo varnost in zdravje. Dejavnike tveganja tako na delu kot na zasebnem področju našega življenja lahko odpravimo ali vsaj zelo zmanjšamo z upoštevanjem **priporočil in nasvetov** za varnost na delovnem mestu ter doma.

Resen pristop k oceni tveganja se obrestuje

Naložba v varnost in zdravje pri delu prispeva k dobremu počutju delavcev in je **stroškovno učinkovita**. Po najnovejših ocenah lahko naložbe na tem področju zagotovijo **visoko stopnjo donosa**, ki v povprečju znaša 2,2 ter se giblje med 1,29 in 2,89.

Ker je tveganje komponenta, ki v času in prostoru spreminja tako svoje lastnosti kot svoj obseg, je ključno, da delodajalci uvedejo **sisteme za upravljanje varnosti**, ki vključujejo **oceno tveganja in postopke nadzora**. Za ohranitev varnosti in zdravja pri delu se mora **ocena tveganja ponoviti** vsakič, ko pride do sprememb, ki lahko povečajo obstoječa tveganja.

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu poroča o **predvidevanjih za nova in nastajajoča tveganja varnosti in zdravja pri delu, ki so povezana z novimi tehnologijami**:

- *decentralizacija delovnih procesov in delovnih mest,*
- *uporaba novih in spremenjenih materialov,*
- *hiter napredek pri inovacijah in avtomatizacijah,*
- *vse večje zanašanje na elektriko,*
- *navzkrižje med »zelenimi cilji« ter varnostjo in zdravjem pri delu.*

Pri presoji tveganja varnosti in zdravja pri delu je vselej potrebno imeti v mislih, da odprava enega tveganja ne ustvari novih tveganj ter da se tveganja z enega področja dela ne prenašajo na druga področja dela.

Varnost pri delu – skupno prizadevanje delodajalcev in zaposlenih

Da bi zagotovili varnost in zdravje pri delu, so **delodajalci zaposlene dolžni obveščati** o varnem in zdravem delu z izdajanjem pisnih obvestil in navodil. Zaposleni pa morajo biti pri delu previdni, **upoštevati delodajalčeva navodila** za varno delo in v skladu z navodili **uporabljati tudi predpisano varnostno opremo**.

Le s skupnimi prizadevanji delodajalcev in zaposlenih k **ozaveščenemu in odgovornemu odnosu do varnosti in zdravja na delovnem mestu**, lahko omilimo resnost poškodb, zmanjšamo verjetnost in tveganja za njihov nastanek ter se tako čimbolj približamo skupnemu cilju – **nič poškodb in nezgod pri delu**.

Najprej moramo dejavnike tveganja prepoznati

Skoraj **tretjina poškodb**, za katere je potrebno poiskati **zdravniško pomoč**, se zgodi v domačem okolju. **Najpogostejši vzroki** za poškodbe doma so spolzka tla, slaba razsvetljava, neprimerno pohištvo in izdelki z napako. Dejavnike tveganja za naše zdravje v domačih prostorih predstavljajo tudi hrup, onesnaženost zraka v zaprtih prostorih, plesen in strupene kemikalije.

Ker je tveganje za nesreče doma večje **pri ranljivejših skupinah populacije** kot so otroci, starejši in invalidi, je zanje za zagotovitev varnosti potrebna še **dodatna prilagoditev bivalnih prostorov**.

Predvidno tudi pri delu na vrtu in v okolici hiše

Opravila na vrtu, travniku, poljih in njivah ter v gozdu so najbolj aktualna od zgodne pomladi do pozne jeseni, torej večji del leta. Ob tem je ključno imeti v mislih, da je tudi za opravila na prostem priporočljivo upoštevati **napotke za varno ravnanje**:

1. poskrbimo za redno vzdrževanje motornih in vrtnih strojev ter druge električne opreme,
2. oblecimo predpisana zaščitna oblačila, ki so namensko zasnovana in nas pri delu ne ovirajo,
3. obujmo čevlje z grobim podplatom, ki preprečuje drsenje,
4. uporabljajmo ustrezno delovno opremo,
5. upoštevajmo varnostna opozorila v navodilih za uporabo motorne ali električne naprave,
6. pazimo na varno delovno tehniko.

Pogosta nezgoda v domačem okolju je tudi **padec z višine**. Pri opravi na višini tako namesto nestabilnega stola raje uporabimo **lestev**. Pri tem poskrbimo, da bo le-ta nameščena na ravno površino, kar bo omogočilo njen zadosten oprijem in varen prenos teže.

Kljub pogovoru, da nesreča nikoli ne počiva, lahko za **svojo varnost najbolje poskrbimo sami!**

Viri:

1. Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (2014). Zelena delovna mesta ter varnost in zdravje pri delu: Predvidevanje novih in nastajajočih tveganj, povezanih z novimi tehnologijami, do leta 2020 – Delavnica za informacijske točke EU. Luksemburg.
2. Evropska komisija (2014). SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ o strateškem okviru EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2014–2020.
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2014:332:FIN>
3. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (2016). Portal za varnost in zdravje pri delu. <http://www.osha.mddsz.gov.si/>
4. Ružič, Boris (2010): Ocenjevanje tveganj in nezgode pri delu. Prispevek na VIII. KONFERENCI INŠPEKTORATA RS ZA DELO: NEZGODE PRI DELU – ZAKAJ TVEGAMO? Brdo pri Kranju, 14. april 2010.